

II

(Μη νομοθετικές πράξεις)

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. 847/2012 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 19ης Σεπτεμβρίου 2012

για την τροποποίηση του παραρτήματος XVII του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1907/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την καταχώριση, την αξιολόγηση, την αδειοδότηση και τους περιορισμούς των χημικών προϊόντων (REACH), όσον αφορά τον υδράργυρο

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1907/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2006, για την καταχώριση, την αξιολόγηση, την αδειοδότηση και τους περιορισμούς των χημικών προϊόντων (REACH) και για την ίδρυση του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Χημικών Προϊόντων καθώς και για την τροποποίηση της οδηγίας 1999/45/ΕΚ και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 793/93 του Συμβουλίου και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1488/94 της Επιτροπής καθώς και της οδηγίας 76/769/ΕΟΚ του Συμβουλίου και των οδηγιών της Επιτροπής 91/155/ΕΟΚ, 93/67/ΕΟΚ, 93/105/ΕΚ και 2000/21/ΕΚ⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 68 παράγραφος 1,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Στην ανακοίνωσή της προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σχετικά με την κοινοτική στρατηγική για τον υδράργυρο⁽²⁾, η Επιτροπή υπογράμμισε ότι είναι αναγκαίο να μειωθούν τα επίπεδα του υδραργύρου στο περιβάλλον, καθώς και η αντίστοιχη έκθεση του ανθρώπου και πρότεινε, μεταξύ άλλων, στόχων να μειωθεί η θέρση σε κυκλοφορία του υδραργύρου στην κοινωνία με τον περιορισμό της προσφοράς και της ζήτησης, τη μείωση των εκπομπών του υδραργύρου και την προστασία από την έκθεση στον υδράργυρο.
- (2) Η στρατηγική επανεξετάστηκε το 2010 στην ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με την επανεξέταση της κοινοτικής στρατηγικής για τον υδράργυρο⁽³⁾, στην οποία η Επιτροπή παραδέχθηκε ότι θα συνεχιστούν οι εργασίες με σκοπό την επέκταση των περιορισμών εμπορίας που ισχύουν για ορισμένα όργανα μετρήσεων τα οποία περιέχουν υδράργυρο σε επιπλέον όργανα τα οποία χρησιμοποιούνται στον τομέα της υγειονομικής περιθάλψης, συγκεκριμένα στα σφυγμομανόμετρα, και σε άλλες επαγγελματικές και βιομηχανικές χρήσεις.

- (3) Το Συμβούλιο επανέλαβε πολλές φορές την προσηλωσή του στον καθολικό στόχο προστασίας της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος από την ελευθέρωση του υδραργύρου και των ενώσεών του με την ελαχιστοποίηση και ει δυνατόν την ολοσχερή εξάλειψη της παγκόσμιας ανθρωπογενούς ελευθέρωσης υδραργύρου στον αέρα, το νερό και το έδαφος. Σ' αυτό το πλαίσιο, το Συμβούλιο υπογράμμισε ότι τα προϊόντα στα οποία έχει προστεθεί υδράργυρος θα πρέπει να εξαλειφθούν σταδιακά το ταχύτερο δυνατόν και ει δυνατόν εντελώς όπου υπάρχουν βιώσιμες εναλλακτικές λύσεις, με απώτερο στόχο τη σταδιακή εξάλειψη όλων των προϊόντων στα οποία έχει προστεθεί υδράργυρος, λαμβανομένων υπόψη των τεχνικών και οικονομικών περιστάσεων και των αναγκών της επιστημονικής έρευνας και ανάπτυξης⁽⁴⁾.

- (4) Ο υδράργυρος και οι ενώσεις του είναι ιδιαίτερα τοξικά για τους ανθρώπους, τα οικοσυστήματα και τα άγρια ζώα και φυτά. Οι υψηλές δόσεις μπορεί να είναι θανατηφόρες για τους ανθρώπους, αλλά ακόμη και σχετικά χαμηλές δόσεις μπορεί να έχουν σοβαρές αρνητικές νευροαναπτυξιακές επιπτώσεις, έχουν μάλιστα συνδεθεί με πιθανές βλαβερές επιπτώσεις στο καρδιαγγειακό, το ανοσολογικό και το αναπαραγωγικό σύστημα. Ο υδράργυρος θεωρείται ένας παγκοσμίου εμβέλειας έμμενος ρύπος, που κυκλοφορεί μεταξύ αέρα, νερού, ιζημάτων, εδάφους και ζώντων οργανισμών σε διάφορες μορφές. Μπορεί να μετατραπεί, στο περιβάλλον, σε μεθυλϋδράργυρο, που αποτελεί την πλέον τοξική μορφή του. Ο μεθυλϋδράργυρος βιομεγύνεται ειδικά στην τροφική αλυσίδα των υδάτινων οικοσυστημάτων, με αποτέλεσμα να καθιστά ιδιαίτερα ευπαθείς τους πληθυσμούς που τρέφονται σε μεγάλο ποσοστό με ψάρια και θαλασσινά. Ο μεθυλϋδράργυρος διαπερνά εύκολα τόσο τον πλακούντιο όσο και τον αιματοεγκεφαλικό φραγμό, με αποτέλεσμα την αναστολή της διανοητικής ανάπτυξης ακόμη και πριν από τη γέννηση. Ως εκ τούτου η έκθεση γυναικών σε αναπαραγωγική ηλικία και η έκθεση παιδιών προκαλεί σοβαρότατες ανησυχίες. Ο υδράργυρος και τα προϊόντα αποδόμησής του, ιδίως ο μεθυλϋδράργυρος, παρουσιάζουν ισοδύναμο επίπεδο ανησυχίας

⁽¹⁾ ΕΕ L 396 της 30.12.2006, σ. 1.

⁽²⁾ COM(2005) 20 τελικό.

⁽³⁾ COM(2010) 723 τελικό.

⁽⁴⁾ Συμπεράσματα του Συμβουλίου της 15ης Μαρτίου 2011 «Επανεξέταση της κοινοτικής στρατηγικής για τον υδράργυρο», της 4ης Δεκεμβρίου 2008 «Αντιμετώπιση του προβλήματος του υδραργύρου σε παγκόσμια κλίμακα» και της 24ης Ιουνίου 2005 «Για την κοινοτική στρατηγική για τον υδράργυρο».

- με τις ανθεκτικές, βιοσυσσωρευόμενες και τοξικές ουσίες (PBT) και έχει την ιδιότητα να διαχέεται στο περιβάλλον σε μεγάλες αποστάσεις.
- (5) Τα όργανα μέτρησης που περιέχουν υδράργυρο έχουν ευρύτατη χρήση σε όλη την Ευρώπη, γεγονός που οδηγεί, πιθανώς, σε ελευθέρωση υδραργύρου στο περιβάλλον σε όλα τα στάδια του κύκλου ζωής τους και που συμβάλλει στις συνολικές εκπομπές υδραργύρου και, ως εκ τούτου, επίσης στην έκθεση του ανθρώπου και άλλων ειδών μέσω του περιβάλλοντος.
- (6) Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1907/2006, στην καταχώριση 18α του παραρτήματος XVII, προβλέπει απαγόρευση διάθεσης στην αγορά των θερμομέτρων πυρετού που περιέχουν υδράργυρο, όπως επίσης και άλλων οργάνων μέτρησης που περιέχουν υδράργυρο και προορίζονται για πώληση στο ευρύ κοινό και ζητεί από την Επιτροπή να διερευνήσει τη διαθεσιμότητα αξιόπιστων, ασφαλέστερων εναλλακτικών επιλογών που να είναι τεχνικά και οικονομικά εφικτές για την αντικατάσταση των σφυγμομανόμετρων καθώς και των λοιπών οργάνων μέτρησης που περιέχουν υδράργυρο και χρησιμοποιούνται στην υγειονομική περιθαλψη και σε άλλες επαγγελματικές και βιομηχανικές εφαρμογές. Βάσει της έρευνας αυτής η μόλις καταστούν διαθέσιμες νέες πληροφορίες σχετικά με αξιόπιστες, ασφαλέστερες εναλλακτικές επιλογές για τα σφυγμομόμετρα και τα λοιπά όργανα μέτρησης που περιέχουν υδράργυρο, ζητείται από την Επιτροπή να υποβάλει, εφόσον είναι σκόπιμο, νομοθετική πρόταση για επέκταση των περιορισμών τους οποίους προβλέπει ήδη η εν λόγω καταχώριση στα σφυγμομόμετρα και τα λοιπά όργανα μέτρησης που χρησιμοποιούνται στην υγειονομική περιθαλψη και σε άλλες επαγγελματικές και βιομηχανικές εφαρμογές, ούτως ώστε ο υδράργυρος να καταργηθεί σταδιακά από τα όργανα μέτρησης οποτεδήποτε είναι τεχνικά και οικονομικά εφικτό.
- (7) Επειδή ο αριθμός νέων πληροφοριών είναι σημαντικός, η Επιτροπή έστειλε στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Χημικών Προϊόντων (στο εξής «Οργανισμός») την έκθεση επανεξέτασής της και ζήτησε από τον Οργανισμό να καταρτίσει φάκελο σύμφωνα με τις απαιτήσεις του παραρτήματος XV του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1907/2006 σύμφωνα με το άρθρο 69 του εν λόγω κανονισμού.
- (8) Ο Οργανισμός κατάρτισε φάκελο στον οποίο πρότεινε τον περιορισμό της χρήσης υδραργύρου στα ακόλουθα όργανα μέτρησης που περιέχουν υδράργυρο και χρησιμοποιούνται σε βιομηχανικές και επαγγελματικές εφαρμογές (συμπεριλαμβανομένης της υγειονομικής περιθαλψης): βαρόμετρα, υγρόμετρα, μανόμετρα, σφυγμομόμετρα (πιεσόμετρα) που περιέχουν υδράργυρο, υδραργυρικοί μετρητές τάσης (strain gauges) για πληθυσμογράφους, όργανα μέτρησης της επιφανειακής τάσης, θερμομόμετρα και άλλες μη ηλεκτρικές θερμομετρικές εφαρμογές που περιέχουν υδράργυρο, υδραργυρικά όργανα μέτρησης για τον προσδιορισμό του σημείου θερμοκρασιακής μαλάκυνσης και υδραργυρικά πυκνόμετρα. Ο φάκελος καταδεικνύει ότι είναι απαραίτητη η δράση σε ενωσιακό επίπεδο για την αντιμετώπιση του κινδύνου για την υγεία του ανθρώπου και το περιβάλλον τον οποίο ενέχει η χρήση υδραργύρου στα προαναφερόμενα όργανα μέτρησης.
- (9) Κυκλοφορούν πλέον εναλλακτικά όργανα μέτρησης χωρίς υδράργυρο, τα οποία παρουσιάζουν σαφώς μικρότερους σχετικούς κινδύνους σε σύγκριση με τους κινδύνους για την υγεία και το περιβάλλον που παρουσιάζουν τα όργανα μέτρησης που περιέχουν υδράργυρο.
- (10) Όσον αφορά επιδημιολογικές μελέτες οι οποίες βρίσκονται σε εξέλιξη και χρησιμοποιούν υδραργυρικά σφυγμομανόμετρα (πιεσόμετρα), δεν θα πρέπει να αλλάξει η μέθοδος μέτρησης, επομένως θα πρέπει να χορηγηθεί παρέκκλιση έως ότου ολοκληρωθούν οι μελέτες αυτές. Όσον αφορά σφυγμομανόμετρα (πιεσόμετρα) που χρησιμοποιούνται ως πρότυπα αναφοράς για την επικύρωση οργάνων χωρίς υδράργυρο, δεν στάθηκε δυνατόν να καθορισθεί ο χρόνος που απαιτείται για την ανάπτυξη εναλλακτικών οργάνων χωρίς υδράργυρο και την αναγνώρισή τους ως προτύπων αναφοράς, επομένως η παρέκκλιση για τα εν λόγω όργανα θα πρέπει να είναι χωρίς χρονικά όρια.
- (11) Όσον αφορά θερμομόμετρα τα οποία προορίζονται αποκλειστικά για τη διενέργεια δοκιμών σύμφωνα με πρότυπα τα οποία απαιτούν τη χρήση υδραργυρικών θερμομέτρων, θα πρέπει να παρέλθει ένα χρονικό διάστημα ώστε να τροποποιηθούν αυτά τα πρότυπα, επομένως θα πρέπει να χορηγηθεί πενταετής παρέκκλιση. Δεδομένου ότι ο υδράργυρος είναι απαραίτητος ως σημείο αναφοράς στη διεθνή κλίμακα θερμοκρασίας του 1990, θα πρέπει επίσης να χορηγηθεί παρέκκλιση, χωρίς χρονικό περιορισμό, για κυψέλες υδραργύρου τριπλού σημείου που χρησιμοποιούνται για τη βαθμονόμηση θερμομέτρων με αντίσταση από λευκόχρυσο.
- (12) Όσον αφορά ποροσίμετρα, υδραργυρικά ηλεκτρόδια που χρησιμοποιούνται στη βολταμετρία και υδραργυρικούς ανιχνευτήρες (probes) που χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό της χωρητικότητας σε συνάρτηση με την τάση, δεν υπάρχουν ακόμη εφικτές εναλλακτικές λύσεις, συνεπώς δεν προτείνεται περιορισμός για τα εν λόγω όργανα μέτρησης.
- (13) Θα πρέπει να χορηγηθεί παρέκκλιση, ώστε να επιτραπεί γενικώς η πώληση και η αγορά παλαιών οργάνων μέτρησης που περιέχουν υδράργυρο, τα οποία έχουν ιστορική αξία και μπορούν να θεωρηθούν ως αντίκες ή πολιτιστικά αγαθά. Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1907/2006 επιτρέπει, στην καταχώριση 18α του παραρτήματος XVII, τη διάθεση στην αγορά με σκοπό την πώληση στο ευρύ κοινό οργάνων, εκτός των θερμομέτρων πυρετού, τα οποία περιέχουν υδράργυρο και είναι παλαιότερα των 50 ετών στις 3 Οκτωβρίου 2007. Για λόγους σαφήνειας, οι ίδιοι συντελεστές ηλικίας θα πρέπει να εφαρμοστούν για την εξαίρεση των παλαιών οργάνων μέτρησης που χρησιμοποιούνται σε βιομηχανικές και επαγγελματικές εφαρμογές (συμπεριλαμβανομένης της υγειονομικής περιθαλψης).
- (14) Θα πρέπει να χορηγηθεί παρέκκλιση επίσης για όργανα μέτρησης που παρουσιάζονται σε εκθέσεις πολιτιστικού και ιστορικού περιεχομένου, συμπεριλαμβανομένων των οργάνων ηλικίας κάτω των 50 ετών στις 3 Οκτωβρίου 2007 αλλά τα οποία έχουν, ωστόσο, ιστορική και πολιτιστική αξία.
- (15) Στις 8 Ιουνίου 2011 η επιτροπή αξιολόγησης κινδύνων του Οργανισμού εξέδωσε τη γνώμη της για τον προτεινόμενο περιορισμό, τον οποίο θεώρησε ως το καταλληλότερο μέτρο σε επίπεδο Ένωσης για την αντιμετώπιση των κινδύνων που εντοπίστηκαν, σε όρους αποτελεσματικότητας στη μείωση των κινδύνων.
- (16) Στις 15 Σεπτεμβρίου 2011 η επιτροπή κοινωνικοοικονομικής ανάλυσης του Οργανισμού εξέδωσε τη γνώμη της για τον προτεινόμενο περιορισμό, τον οποίο θεώρησε ως το

καταλληλότερο μέτρο σε επίπεδο Ένωσης για την αντιμετώπιση των κινδύνων που εντοπίστηκαν, σε όρους αναλογικότητας μεταξύ κοινωνικοοικονομικών οφελών και κοινωνικοοικονομικού κόστους.

- (17) Ο Οργανισμός υπέβαλε στην Επιτροπή τις γνωμοδοτήσεις της επιτροπής αξιολόγησης κινδύνων και της επιτροπής κοινωνικοοικονομικής ανάλυσης.
- (18) Συνεπώς, ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1907/2006 θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως.
- (19) Είναι σκόπιμο να παραχωρηθεί εύλογο χρονικό διάστημα ώστε οι ενδιαφερόμενοι να λάβουν τα μέτρα που ενδεχομένως απαιτούνται για να συμμορφωθούν με τα μέτρα που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό.

- (20) Τα μέτρα που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό είναι σύμφωνα με τη γνώμη της επιτροπής που έχει συσταθεί δυνάμει του άρθρου 133 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1907/2006,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Το παράρτημα XVII του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1907/2006 τροποποιείται σύμφωνα με το παράρτημα του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 2

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Εφαρμόζεται από τις 10 Απριλίου 2014.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 19 Σεπτεμβρίου 2012.

Για την Επιτροπή
Ο Πρόεδρος
José Manuel BARROSO

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Στο παράρτημα XVII του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1907/2006 η καταχώριση 18α τροποποιείται ως εξής:

1. Η παράγραφος 4 διαγράφεται.
2. Προστίθενται οι ακόλουθες παράγραφοι 5 έως 8:

«5. Τα ακόλουθα όργανα μέτρησης που περιέχουν υδράργυρο και προορίζονται για βιομηχανική και επαγγελματική χρήση δεν διατίθενται στην αγορά μετά τις 10 Απριλίου 2014:

- α) βαρόμετρα·
- β) υγρόμετρα·
- γ) μανόμετρα·
- δ) σφυγμομανόμετρα (πιεσόμετρα)·
- ε) υδραργυρικοί μετρητές τάσης (strain gauges) για πληθυσμογράφους·
- στ) όργανα μέτρησης της επιφανειακής τάσης·
- ζ) θερμόμετρα και άλλες μη ηλεκτρικές θερμομετρικές εφαρμογές.

Ο περιορισμός ισχύει επίσης για τα όργανα μέτρησης των στοιχείων α) έως ζ) τα οποία διατίθενται στην αγορά κενά, εφόσον πρόκειται να πληρωθούν με υδράργυρο.

6. Ο περιορισμός της παραγράφου 5 δεν ισχύει για τα ακόλουθα:

- α) σφυγμομανόμετρα (πιεσόμετρα) που πρόκειται να χρησιμοποιηθούν:
 - i) σε επιδημιολογικές μελέτες που βρίσκονται σε εξέλιξη στις 10 Οκτωβρίου 2012,
 - ii) ως πρότυπα αναφοράς σε μελέτες κλινικής επικύρωσης σφυγμομανομέτρων (πιεσομέτρων) χωρίς υδράργυρο·
- β) θερμόμετρα που προορίζονται αποκλειστικά για τη διενέργεια δοκιμών σύμφωνα με πρότυπα που απαιτούν τη χρήση υδραργυρικών θερμομέτρων έως τις 10 Οκτωβρίου 2017·
- γ) κυψέλες υδραργύρου τριπλού σημείου που χρησιμοποιούνται για τη βαθμονόμηση θερμομέτρων με αντίσταση από λευκόχρυσο.

7. Τα ακόλουθα όργανα μέτρησης που περιέχουν υδράργυρο και προορίζονται για βιομηχανική και επαγγελματική χρήση δεν διατίθενται στην αγορά μετά τις 10 Απριλίου 2014:

- α) υδραργυρικά πυκνόμετρα·
- β) υδραργυρικά όργανα μέτρησης για τον προσδιορισμό του σημείου θερμοκρασιακής μαλάκυνσης.

8. Οι περιορισμοί των παραγράφων 5 και 7 δεν ισχύουν για τα ακόλουθα:

- α) όργανα μέτρησης παλαιότερα των 50 ετών στις 3 Οκτωβρίου 2007·
- β) όργανα μέτρησης που πρόκειται να παρουσιαστούν σε δημόσιες εκδόσεις πολιτιστικού και ιστορικού περιεχομένου.».